

[Niels Westerby.]

Jeg forstod dog den højtærede justitsministers afsluttende bemærkninger i denne passus af hans tale således, at han klart erkendte, at der ikke var noget som helst i grundloven, der forhindrer, at dette lovforslag gennemføres. Dermed kan vi vel lade denne sag ude af betragtning.

Den højtærede justitsminister var også inde på spørgsmålet om forskellige internationale konventioner, og jeg mener også at kunne udlede af de afsluttende bemærkninger, hvad dette afsnit angår, at justitsministeren var klar over, at der ikke i disse konventioner var noget som helst til hinder for at gennemføre dette lovforslag.

Tilbage bliver, at den højtærede justitsminister havde et par andre indvendinger. Den ene var, at det skulle være praktisk vanskeligt at gennemføre dette lovforslag. Der er naturligvis praktiske vanskeligheder, det vil jeg ikke bestride; men i England — hvor vel mindst lige så komplicerede forhold gør sig gældende som i Danmark — har man kunnet gøre noget sådant, og så kan vi også gøre det her. Jeg tror også, den højtærede justitsminister har gjort sig klart, at når man kan gøre det i England, kan man også gøre det her. Lad os lige holde fast ved det.

Derefter bliver der for så vidt kun det spørgsmål tilbage — da der ikke er noget, der forhindrer det i grundloven, og da det er praktisk muligt — om man bør gøre det.

Nu var den højtærede justitsminister inde på nogle betragtninger om, at der var faldet en højesteretsdom, hvor flertallet af dommerne havde sagt, at det efter den gældende retstilstand var lovligt at pålægge medlemmer af organisationer at betale bidrag til politiske partier. Det er rigtigt, at der er faldet en sådan dom. Men for det første er det bemærkelsesværdigt, at der var et mindretal i højesteret på 2 medlemmer, der sagde, at selv efter gældende ret i øjeblikket er det sådan, at det ikke er rigtigt. Og for det andet: selv om højesterets flertal fastslår, at det efter nugældende ret er lovligt, at man pålægger medlemmer af organisationer at betale til partier, forhindrer det jo ikke, at vi her i det høje ting ændrer gældende ret — ja, det er strengt taget det, vi er valgt til herinde: at tage stilling til, om gældende ret skal ændres.

Hvis der i det høje ting er et flertal, der finder, at gældende ret bør ændres på dette punkt, så bliver det gjort, og så vil det selvfølgelig i fremtiden være normerende eller retningsgivende for domstolenes stillingtagen i de konkrete tilfælde.

Det er bestemt min opfattelse, at vi må værne om både den politiske og den religiøse samvittighed hos borgerne. Princippet er klart anerkendt på det religiøse område i vor lovgivning. Man har lov til at melde sig ud af folkekirken, og når man melder sig ud af folkekirken, giver man ikke bidrag til den.

Det bør også være således, at det afhænger af en beslutning hos det enkelte menneske i samfundet, om det vil støtte et parti. Det kan ikke være rigtigt, når man reelt er tvunget til, såfremt man vil udøve erhvervsvirksomhed eller arbejde som lønmodtager, at være i visse organisationer, at der deraf ved en flertalsbeslutning følger, at man skal være tvunget til at støtte en politik, som man er inderligt imod.

Jeg kender adskillige eksempler på arbejdsgivere, på arbejdere og andre, som tilhører et mindretal i en organisation, der føler, at der er blevet gjort et indgreb i deres personlige frihed, deres politiske samvittighed derved, at de økonomisk skal støtte politiske formål, som de er imod.

Det er ganske vist rigtigt, at i en sådan organisation kan man udtale sig om politik, og man kan udtale sig om sine synspunkter. Her har det enkelte medlem, som er imod flertallet, en ret til at protestere, han har en ret til at gå til aviser o. lign. og sige: jeg er imod det, denne organisation, som jeg er tvunget til at være medlem af, går ind for. Men han kan ikke værne sig imod flertallets udskrivning af et bidrag til noget, han er imod; her falder pengene. De penge kan han ikke få igen, de er taget fra ham, og de går til ting, som han føler at han ikke vil støtte.

Det er forkasteligt i et demokrati, der bygger på den politiske frihed, at borgerne af et flertal i en organisation, som de er tvunget til at være medlem af, bliver tvunget til at støtte politiske partier, som de er imod. Derfor er vi i liberalt centrum tilhængere af det princip, der er nedfældet i det foreliggende lovforslag. Vi vil gerne have gjort det noget klarere, at det gælder for alle